

Αριθ. Πρωτ. 15128/ΣΣ/σβ

ΑΘΗΝΑ, 9 Ιουλίου 2004

Σ.Α.Τ.Ε.

Π Ρ Ο Σ:

- 1) Υπουργό Οικονομίας &
Οικονομικών
κ. Γεώργιο Αλογοσκούφη
Πλατ. Συντάγματος

- 2) Υπουργό ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
κ. Γεώργιο Σουφλιά
Χαρ. Τρικούπη 182
Α Θ Η Ν Α

ΘΕΜΑ: Πρότυπα τεύχη περιφερειακών έργων – Αρμοδιότητες Περιφερειακών Ταμείων Ανάπτυξης – Ζητήματα νομιμότητας.

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Ως εργοληπτικός σύνδεσμος που εκπροσωπεί το 70% των ανωνύμων εργοληπτικών εταιρειών της χώρας, θα θέλαμε να σας επιστήσουμε την προσοχή στα παρακάτω δύο θέματα, τα οποία έχουν έντονη συνάφεια μεταξύ τους και χρήζουν άμεσης και δραστηκής αντιμετώπισης, δεδομένου ότι αποτελούν αιτία πολλών και σοβαρών προβλημάτων και δυσλειτουργιών κατά την ανάθεση και εκτέλεση των δημοσίων έργων:

Α. Τον Δεκέμβριο του 2002 ολοκληρώθηκε η διαδικασία εκπόνησης από κοινοπραξία ιδιωτικών εταιρειών συμβούλων, υπό την αιγίδα των Υπουργείων Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε., των προτύπων τευχών ελαχίστων απαιτήσεων για περιφερειακά έργα. Τα εν λόγω τεύχη βρίθουν λαθών και διατάξεων που αντίκεινται στην κοινοτική και εσωτερική νομοθεσία και ουδέποτε

Σ.Α.Τ.Ε.

Σ.Α.Τ.Ε.

κατέστησαν υποχρεωτικά για τις αναθέτουσες αρχές, ούτε έχουν υιοθετηθεί έστω και ως οδηγός για την κατάρτιση των τευχών δημοπράτησης από κάποια κανονιστική πράξη. Παρόλα αυτά πολλές περιφερειακές αρχές τα χρησιμοποιούν ως βάση για την κατάρτιση των τευχών δημοπράτησης των έργων που δημοπρατούν και για το λόγο αυτό ανακύπτουν κατά τις δημοπρασίες σοβαρά ζητήματα νομιμότητας και εγείρονται βάσιμες αμφισβητήσεις της διαδικασίας και του αποτελέσματός τους από πλευράς των διαγωνιζομένων.

Εκ παραλλήλου με την ανωτέρω διαδικασία εκπόνησης των προαναφερθέντων προτύπων τευχών, το Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. έχει επεξεργασθεί, με ομάδα εργασίας που συνέστησε γι' αυτό το σκοπό, πρότυπα τεύχη δημοπράτησης έργων, και ειδικότερα: α) τη Διακήρυξη διεξαγωγής Ανοικτής Διαδικασίας για την επιλογή αναδόχου εκτέλεσης έργου, β) τη Διακήρυξη διεξαγωγής Ανοικτής Δημοπρασίας για την επιλογή αναδόχου εκτέλεσης έργου (για έργα που δεν εμπίπτουν στις διατάξεις του Π.Δ. 334/2000), γ) τη Διακήρυξη διεξαγωγής Κλειστής Διαδικασίας για την επιλογή αναδόχου εκτέλεσης έργου – Α' φάση – Προεπιλογή και δ) τη Διακήρυξη διεξαγωγής Κλειστής διαδικασίας για την επιλογή αναδόχου εκτέλεσης έργου – Β' φάση – Κυρίως δημοπρασία. Τα εν λόγω τεύχη είναι προϊόν σοβαρής μελέτης και επεξεργασίας και στην πλειονότητά τους είναι ορθά και σύννομα. Για το λόγο αυτό έχουν τύχει ευμενούς υποδοχής από τις εργοληπτικές επιχειρήσεις και οργανώσεις, η δε υπουργική απόφαση Δ1α/ο/10/53/15-7-2003 του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. τα έχει εγκρίνει ως οδηγό σύνταξης για τις υπηρεσίες των τευχών δημοπράτησης.

Με βάση τα προαναφερθέντα, θεωρούμε ότι η λύση του προεκτεθέντος προβλήματος έγκειται αφενός στην επέκταση της εφαρμογής των «προτύπων τευχών δημοπράτησης έργων» του Υ.ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. σε όλα τα περιφερειακά έργα και αφετέρου στην αναγκαιότητα επισήμανσης προς τις αναθέτουσες περιφερειακές αρχές ότι τα «πρότυπα τεύχη ελαχίστων απαιτήσεων για περιφερειακά έργα» δεν έχουν υιοθετηθεί ούτε καν ως οδηγός από οιαδήποτε υπουργική απόφαση ή άλλης μορφής κανονιστική πράξη, η δε εφαρμογή τους θα πρέπει κατ' αρχήν να αποφεύγεται λόγω της πληθώρας λαθών που περιέχουν.

Β. Παρατηρείται τελευταία με αυξημένη συχνότητα το φαινόμενο τα Περιφερειακά Ταμεία Ανάπτυξης, που είναι οι αρμόδιες διαχειριστικές αρχές για τη διαχείριση των κονδυλίων του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης, να αρνούνται την εκταμίευση κονδυλίων για την πληρωμή εγκεκριμένων λογαριασμών εκτελεσμένων εργασιών ή να εκφέρουν αρνητικές κρίσεις αναφορικά με τη νομιμότητα καταρτισμένων συμπληρωματικών συμβάσεων. Στην πλειονότητα των περιπτώσεων

βασίζουν την κρίση τους σε δικές τους εν πολλοίς αυθαίρετες και εσφαλμένες ερμηνείες του θεσμικού πλαισίου που διέπει την εκτέλεση των δημοσίων έργων. Το πρόβλημα επιτείνεται ένεκα του γεγονότος ότι όλα αυτά γίνονται σε απόλυτο θεσμικό κενό όσον αφορά τη δυνατότητα δικαστικής προστασίας και ελέγχου των κρίσεων των περιφερειακών διαχειριστικών αρχών, αφού ούτε οι αναθέτουσες αρχές ούτε κατά μείζονα λόγο οι ανάδοχοι έχουν τη δυνατότητα να αμφισβητήσουν με θεσμοθετημένη διαδικασία τη νομιμότητα των ενεργειών των εν λόγω αρχών, δοθέντος ότι οι επίμαχες κρίσεις νομικώς επέχουν θέση γνωμοδότησης προς τις αρμόδιες υπηρεσίες του φορέα κατασκευής του έργου, ήτοι δεν αποτελούν εκτελεστές διοικητικές πράξεις. Στην πραγματικότητα, όμως, οι γνωμοδοτήσεις αυτές επιφέρουν σοβαρότατες έννομες συνέπειες, δεδομένου ότι η αρνητική άποψη της περιφερειακής διαχειριστικής αρχής έχει ως άμεση συνέπεια τη μη εκταμίευση των αναγκαίων κονδυλίων για την πληρωμή του αναδόχου, δηλαδή δύναται να οδηγήσει την εκτέλεση του έργου σε απόλυτο αδιέξοδο.

Θεωρούμε ότι το προεκτεθέν πρόβλημα είναι ιδιαίτερος σοβαρό, αφενός διότι η εμπρόθεσμη και ομαλή εκτέλεση πολλών περιφερειακών δημοσίων έργων παρακωλύεται από την εσφαλμένη ερμηνεία των εφαρμοστέων διατάξεων από όργανα που δεν έχουν σαφώς οριοθετημένες και θεσμοθετημένες αρμοδιότητες ούτε την απαραίτητη γνώση και εμπειρία για να εφαρμόσουν το πολύπλοκο πλέγμα διατάξεων που διέπουν την ανάθεση και κατασκευή των δημοσίων έργων, και αφετέρου διότι η παντελής έλλειψη θεσμικού πλαισίου διοικητικού ελέγχου και δικαστικής προστασίας αναφορικά με την άσκηση των συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων αφήνει τον ανάδοχο αλλά και την αναθέτουσα αρχή απολύτως απροστάτευτους έναντι οιασδήποτε μη σύννομης ενέργειας ή άποψης της περιφερειακής διαχειριστικής αρχής. Για το λόγο αυτό κρίνουμε ως απολύτως αναγκαία την επείγουσα λήψη μέτρων σχετικά με το προεκτεθέν ζήτημα (όπως ο σαφής καθορισμός και οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των περιφερειακών διαχειριστικών αρχών, η θεσμοθέτηση διαδικασιών διοικητικού ελέγχου και δικαστικής προστασίας κ.ά.), που θα έχουν ως αποτέλεσμα τον περιορισμό των αυθαιρεσιών και των παράνομων κρίσεων και τη δημιουργία ενός ενιαίου και ομοιογενούς συστήματος κανόνων επί των οποίων θα βασίζεται η άσκηση των σχετικών αρμοδιοτήτων των διαχειριστικών αρχών.

Σ.Α.Τ.Ε.

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΜΙΧ. Ε. ΑΛΕΠΗΣ

ΜΑΡΚ. Ι. ΣΙΟΥΝΑΣ